

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Cobzac Elena

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul *Corcimari Iurie*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Corcimari Iurie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. Chișinău, com. XXXXX,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 04.12.2019 – 22.05.2020;
instanța de apel: 19.06.2020 – 13.10.2021;
instanța de recurs: 21.04.2022 – 07.09.2022.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 mai 2020, *Corcimari Iurie* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal și în baza acestei Legi cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod penal a fost condamnat la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **2** (doi) ani și **6** (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip deschis.

S-a încasat din contul lui *Corcimari Iurie*, în beneficiul bugetului de Stat, suma de **2 898** (două mii opt sute nouăzeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Mijloacele materialelor de probă s-au păstrat la materialele cauzei penale.

2. În sentința din 22 mai 2020, prima instanță a constatat în fapt că: *Corcimari Iurie*, având o concentrație de alcool în aerul expirat de 0,65 mg/l și o concentrație a alcoolului în sânge în cantitate de 1,05 g/l, care se califică ca stare de ebrietate cu grad avansat, nedeținând permis de conducere, dar fiind participant la trafic în calitatea sa de conducător al unui ciclomotor, la data de 19 iulie 2019, aproximativ la ora 23:50, a condus ciclomotorul de model „Viper f-50”, fără numere de înmatriculare, cu capacitatea cilindrică de 49,9 cm³, în timp ce se deplasa în mun. Chișinău,

com. Ciorescu, pe str. Alexandru cel Bun din direcția traseului Chișinău-Criuleni spre str. Viilor, exprimând neatenție și încredere exagerată în sine, a încălcat premeditat regulile menite să asigure menținerea ordinii și securității circulației, specificate în Regulamentul circulației rutiere, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și anume: 1) prevederile pct. 3 al Regulamentului circulației rutiere, în conformitate cu care „*participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului*”; 2) prevederile pct. 10 alin. (l) lit. b) al Regulamentului circulației rutiere, în conformitate cu care „*persoana care conduce un vehicul trebuie: ..b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ...*”, 3) pct. 11 lit. c) al Regulamentului circulației rutiere, în conformitate cu care „*conducătorii sunt obligați să poarte pe cap casca de protecție prinsă cu cataramă în timpul deplasării pe motocicletă (ciclomotor) și să se asigure că pasagerii au procedat la fel*”, 4) prevederile pct. 11 lit. f) al Regulamentului circulației rutiere, în conformitate cu care „*conducătorul de vehicul, este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulație nedirijată, să cedeze trecerea pietonilor care se află la marginea carosabilului și intenționează să se angajeze în traversare, precum și celor care traversează drumul pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului*”, 5) prevederile pct.45 al Regulamentului circulației rutiere, în conformitate cu care „*conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase: e) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii: d) situația rutieră*”; 6) prevederile pct. 109 alin. (4) lit. h) al Regulamentului circulației rutiere, potrivit căruia „*conducătorilor de biciclete și ciclomotoare li se interzice să conducă bicicleta sau ciclomotorul fiind în stare de ebrietate*”, astfel că în rezultatul încălcării regulilor specificate anterior, nu s-a isprăvit cu conducerea ciclomotorului și în preajma trecerii pentru pietoni situată lângă edificiul nr. 2 de pe str. Alexandru cel Bun, comuna Ciorescu, mun. Chișinău, a tamponat pietonul Panfil Ana, care traversa partea carosabilă de la stânga spre dreapta, relativ deplasării mijlocului de transport pe trecerea de pietoni. În rezultatul impactului, pietonului Panfil Ana i-au fost cauzate, potrivit raportului de constatare nr.201903C1591 din 19.08.2019, traumă cranio-cerebrală închisă, hemoragii pericraniene de culoare roșii-închise, hemoragii subarahoidiene la baza lobilor occipitali și parietal pe dreapta, sector hemoragic, în lobul parietal, cu dilacerare cerebrală adiacent, conținut hemoragic în ventriculii laterali, edem cerebral pronunțat, hemoragii secundare în trunchiul cerebral, traumă închisă a bazinului: fractură a simfizei pubiene pe dreapta, cu hemoragii difuze roș-închis în țesuturile moi adiacente, fractură a membrului superior drept și inferior stâng, excoriație și echimoză pe cap, bazin și membre, care, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201903D0071 din 18.09.2019, s-a calificat în comun ca vătămare corporală gravă și care au cauzat decesul cet. Panfil Ana la data de 20 iulie 2019.

Astfel, acțiunile inculpatului *Corcimari Iurie* au fost încadrate juridic în baza art. 269 Cod penal, după indicii calificativi – ” *încălcarea de către alt*

participant la trafic a regulilor privind menținerea ordinii și securitatea circulației, acțiuni ce au provocat urmările indicate în art.264 Cod penal, adică decesul persoanei”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, avocatul *Crăciun Veaceslav* în numele inculpatului Corcimari Iurie, a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Corcimari Iurie, să-i fie aplicată o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării conform art. 90 Cod penal.

În susținerea apelului, avocatul a menționat că nu este de acord cu sentința în partea pedepsei aplicate lui Corcimari Iurie.

Drept temei a invocat, că prima instanță nu a luat în calcul caracteristica inculpatului, procedura examinării cauzei penale, recunoașterea vinovăției de către inculpat, achitarea de către inculpat a serviciilor funerare și a prejudiciilor succesorului părții vătămate Panfil Ștefan, care a solicitat primei instanțe ca să nu-l priveze de libertate pe inculpat, deoarece are nevoie de ajutor material ca să continue studiile.

A mai relatat că prima instanță, insuficient și-a motivat soluția de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2021, apelul avocatului *Crăciun Veaceslav* în numele inculpatului Corcimari Iurie, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 mai 2020, a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise instanța de apel a menționat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală.

Astfel, la caz s-a constatat, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Corcimari Iurie în baza art.269 Cod penal.

Instanța de apel, verificând probele administrate din punct de vedere a admisibilității lor le-a apreciat ca fiind pertinente, concludente și utile, ori în ședință nu a stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor.

Instanța de apel, a reținut, că lipsește temei pentru a interveni din oficiu în sentință cu privire la încadrarea juridică a faptei, în partea stabilirii pedepsei.

A mai menționat instanța de apel că, prima instanță, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Corcimari Iurie, a ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat pentru infracțiuni similare, dar a fost

condamnat de două ori pentru infracțiuni de sustragere a averii pe ascuns, prin sentințele Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2013 în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, procesul fiind încetat, urmare a împăcării părților, și sentința Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2014 în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, inculpatul fiind condamnat la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată în temeiul art. 90 Cod penal, fiindu-i stabilit termen de probațiune de 1 an, de faptul că inculpatul nu s-a aflat la evidență la medicul psihiatru și narcolog.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, justificat a conchis că o pedeapsă privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or, inculpatul Corcimari Iurie a comis anterior infracțiuni cu intenție, o cauză fiind încetată în legătură cu împăcarea părților, iar per cealaltă cauză pedeapsa penală a fost suspendată condiționat, însă concluzii de rigoare nu a făcut și a comis o nouă infracțiune.

De asemenea, instanța de apel, a considerat că la caz, a fost inoportun de a fi aplicată în privința inculpatului Corcimari Iurie o altă pedeapsă, non privativă de libertate, așa cum a pledat avocatul, or, rezultatul prejudiciabil determinat de acțiunile inculpatului, nu va putea fi compensat în mod definitiv prin ajutor financiar în raport cu copiii, soțul și rudele victimei defuncte, ultimii vor fi afectați pe tot restul vieții de acest eveniment.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul *Corcimari Iurie*, cu trimitere la prevederile art. 427 alin. (1), pct. 11) Cod procedură penală, a solicitat repunerea în termen cu admiterea recursului și încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei.

În motivarea recursului, inculpatul menționează că prejudiciul l-a recuperat și consideră că în privința sa, procesul penal trebuie încetat în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.*

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.*

Dispozițiile art.422 Cod de procedură penală, prevăd expres că *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

Din materialele dosarului rezultă că, dispozitivul deciziei atacate a fost pronunțat la 13 octombrie 2021, inclusiv în prezența inculpatului Corcimari Iurie și avocatului acestuia Crăciun Veaceslav, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată (f.d.19-24, vol. II), din care rezultă că, atât inculpatul Corcimari Iurie, cât și avocatul acestuia au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate stabilită pentru 08 decembrie 2021, ora 14:00.

În speță, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 09 decembrie 2021 și respectiv a fost epuizat la 08 ianuarie 2022, însă recursul ordinar a fost declarat abia la 13 aprilie 2022 (f. d. 69, vol. II).

Din cele constatate mai sus, instanța de recurs conchide că, recursul declarat de Corcimari Iurie este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.*

Mai mult, potrivit art. 231 Cod de procedură penală, *termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.*

La acest capitol, unul dintre scopurile Legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, dispoziția art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

La caz, solicitarea inculpatului de repunere în termen a recursului ordinar, pe motiv că primul nu a primit decizia motivată a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs o consideră neîntemeiată și lipsită de careva motive argumentate, or, instanța de recurs nu a constatat existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese, circumstanțe motivate, care o dată constatate că ar fi întemeiate, ar genera admiterea recursului ca fiind depus în termen.

Astfel, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge

principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că, admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

În acest context, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art.422 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat, din motiv că este depus peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2), pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către *inculpat*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui **Corcimari Iurie XXXXX**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 07 septembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Cobzac Elena